

Warszawa, 03/07/2006

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO-530628 - IX - 902/06/ZS

Pan
Radosław SIKORSKI

Minister Obrony Narodowej

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

Upzejmie informuję, że wpłynęła do mnie skarga na sposób przeprowadzania badań lekarskich kobiet wezwanych w celu określenia ich zdolności do służby wojskowej przez Powiatową Komisję Lekarską nr 2 w Poznaniu. W sprawie tej ukazał się także artykuł prasowy opublikowany w Gazecie Poznańskiej w dniu 21 kwietnia br. pt. „Nie chcę się rozbierać”, którego treść upzejmie przesyłam w załączeniu.

Istotą skargi są zarzuty dotyczące pozbawienia wezwane przed powiatową komisję lekarską kobiety, godności zagwarantowanej w art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez bezzasadne, zdaniem piszącej, cyt. „spacerowanie w samej bieliźnie przed komisją składającą się w większości z mężczyzn”, z czym skarżąca jak i jej koleżanki nie mogą się pogodzić, prowadzenie badań w wyjątkowo niekomfortowych warunkach, zwłaszcza z uwagi na przebywanie w pomieszczeniach komisji osób postronnych. W ocenie skarżącej stan ten naruszał jej prawa należne pacjentom w procesie przeprowadzania badań lekarskich.

Dodatkowo z treści tego artykułu wynika także, iż badane kobiety z uwagi na wymieniony sposób i warunki ich przeprowadzania, prosiły członków komisji o możliwość ubrania się, nie uzyskując na to zgody.

Zarówno w skierowanej do mnie skardze jak i w w/w artykule prasowym, stające przed komisją kobiety wskazują na konieczność zweryfikowania sposobu prowadzenia badań, zmiany zasad powoływania tych komisji umożliwiającym uczestnictwo w ich składach wyłącznie lekarzy - kobiet i prowadzenie badań lekarskich z uwzględnieniem zachowania praw pacjenta.

Odnosząc się zarówno do przedstawionych wyżej zarzutów oraz stanu prawnego regulującego tę problematykę, uzasadnioną wydaje się ocena, iż przepisy regulujące podniesiony problem zawierają wystarczające gwarancje pozwalające na prawidłowe przeprowadzenie czynności związanych z ustaleniem przydatności kobiet do służby wojskowej przez właściwe powiatowe komisje lekarskie. Zarówno możliwość żądania przeprowadzenia niezbędnych badań wyłącznie w obecności lekarzy - członków komisji jak i obowiązek zapewnienia odpowiednich warunków do przeprowadzenia przedmiotowych badań, a także zakaz wzywania na komisję lekarską mężczyzn w czasie, w którym wzywane są kobiety, uzasadnia moją opinię, iż obowiązujące w tym względzie normy prawne, uwzględniają specyfikę prowadzenia poboru kobiet.

Z uwagi na fakt, iż przytoczone w skardze nieprawidłowości mogą występować także w innych powiatowych komisjach lekarskich, zachodzi uzasadniona potrzeba zbadania tych problemów i podjęcia stosownych działań w celu wyeliminowania ich z dotychczasowej praktyki.

Biorąc pod uwagę postanowienia art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm.) uprzejmie proszę Pana Ministra o spowodowanie wprowadzenia w plany kontroli właściwych organów przedmiotowej tematyki, zwłaszcza w odniesieniu do przestrzegania przez uczestników organizacji i realizacji poboru ustanowionych unormowań prawnych odnoszących się do istoty przedstawionej mi skargi.

Będę wdzięczny za poinformowanie mnie o podjętych w sprawie decyzjach.

Łączę wyrazy szacunku

/-/

ABSTRAKT

do wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich dot. skargi na sposób przeprowadzania badań lekarskich kobiet wezwanych w czasie poboru w celu określenia ich zdolności do służby wojskowej skierowanego do Ministra Obrony Narodowej.

Przedmiotem wystąpienia są zarzuty dotyczące pozbawienia wezwane przed Powiatową Komisję Lekarską Nr 2 w Poznaniu kobiety, godności zagwarantowanej w art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez bezzasadne, zdaniem piszącej, cyt. „spacerowanie w samej bieliźnie przed komisją składającą się w większości z mężczyzn”, z czym skarżąca jak i jej koleżanki nie mogą się pogodzić, prowadzenie badań w wyjątkowo nie komfortowych warunkach, zwłaszcza z uwagi na przebywanie w pomieszczeniach komisji osób postronnych. W ocenie skarżącej stan ten naruszał jej prawa należne pacjentom w procesie przeprowadzania badań lekarskich.

Autorka skargi wskazuje na konieczność zweryfikowania sposobu prowadzenia takich badań, zmiany zasad powoływania tych komisji umożliwiających uczestnictwo w ich składach wyłącznie lekarzy - kobiet i prowadzenie badań lekarskich z uwzględnieniem zachowania praw pacjenta.

Rzecznik odnosząc się do tych zarzutów, uznał je za zasadne zwłaszcza, że dotyczą one praktyki prowadzenia tego rodzaju postępowania oraz wskazał na możliwości ich powstania w innych powiatowych komisjach lekarskich, prosząc Ministra Obrony Narodowej o spowodowanie wprowadzenia w plany kontroli właściwych organów przedmiotowej tematyki.

/-/ Zdzisław Szałaj
Główny Specjalista